

ชุดการสอน เรื่องพุทธประวัติ และชาดก
ศูนย์การเรียนรู้ 1 เรื่องเจ้าชายสิทธัตถะ ก่อนออกผนวช
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางกฤษณาวรรณ กวีวุฒิพันธ์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านไร่วิทยา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

บัตรคำสั่ง ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เจ้าชายสิทธัตถะ ก่อนออกผนวช

สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1. อ่านคำแนะนำในการทำบทเรียนให้เข้าใจดีก่อน
2. ทำแบบทดสอบศูนย์การเรียนรู้ที่ 1
3. ศึกษาบทเรียนเรื่อง “เจ้าชายสิทธัตถะ ก่อนออกผนวช”
4. ตอบคำถามบทเรียนในกระดาษคำตอบ
5. เมื่อจบบทเรียนแล้ว ตอบคำถามแบบฝึกหัด
6. ตรวจคำตอบ

อ่านให้เข้าใจก่อนทำ
นะครับ

คำแนะนำในการทำบทเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ จำนวน 5 ข้อ เพื่อประเมินความรู้ก่อน
2. ให้นักเรียนอ่านและสังเกตคำถามที่ละเอียดตามลำดับอย่างถี่ถ้วน แล้วตอบคำถามของแต่ละข้อลงในกระดาษคำตอบ **อย่าทำข้ามข้อ**
3. นักเรียนจะทราบได้ทันทีว่าคำตอบถูกหรือผิด โดยมีคำตอบไว้หน้าต่อไป
4. การทำบทเรียน นักเรียน อ่านหน่วยที่ 1 แล้วตอบคำถามหน่วยที่ 1 จากนั้นตรวจคำตอบหน่วยที่ 1 และอ่านหน่วยที่ 2 แล้วตอบคำถามหน่วยที่ 2 จากนั้นตรวจคำตอบหน่วยที่ 2 ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ไปที่ละหน่วยจนจบ
5. นักเรียนไม่ควรเปิดดูคำตอบก่อน เพราะจะทำให้นักเรียนไม่ได้ความรู้ความเข้าใจ ถ้านักเรียนตอบถูกให้เรียนบทเรียนข้อต่อไปได้ แต่ถ้าตอบผิด ให้นักเรียนพยายามทำความเข้าใจในบทเรียนข้อนั้นใหม่ เมื่อเข้าใจดีแล้วจึงเริ่มเรียนข้อต่อไปได้
6. การที่นักเรียนตอบข้อใดผิดมิได้แสดงว่านักเรียนไม่เก่ง แต่นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนในตอนนั้น จึงต้องย้อนกลับไปทำความเข้าใจใหม่
7. โปรดอย่าผ่านข้อใดข้อหนึ่งไปโดยที่ยังไม่เข้าใจ หรือหาคำตอบไม่ถูกต้อง เพราะจะทำให้ นักเรียนไม่เข้าใจและทำข้อต่อไปไม่ได้

ขอให้ทำได้
นะคะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถรู้และเข้าใจชาติภูมิของเจ้าชายสิทธัตถะ
2. นักเรียนสามารถรู้และเข้าใจสาเหตุที่เจ้าชายสุทโธทนะไม่ให้เจ้าชายสิทธัตถะออกผนวช

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะของโกถียะวงศ์และศากยวงศ์
2. เปรียบเทียบลักษณะสาเหตุที่ทำให้เจ้าชายสิทธัตถะทรงออกผนวช

แบบทดสอบประจำศูนย์

ศูนย์การเรียนรู้ 1 เรื่อง เจ้าชายสิทโธตตะก่อนออกผนวช

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องอักษร 1,2,3 หรือ 4 ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ในแบบฝึกปฏิบัติ

1. เจ้าชายสิทโธตตะทรงเป็นพระราชโอรสของใคร
 1. พระเจ้าสีหนุกับพระนางกัญจนา
 2. พระเจ้าสุกโกทนะกับนางกิสาโคตมี
 3. พระเจ้าสุทโธทนะกับพระนางสิริมหามายา
 4. พระเจ้ามหานามะกับนางทาสี
2. “สำเร็จตามที่ต้องการ” เป็นความหมายของพระนามใคร
 1. เจ้าชายอานนท์
 2. เจ้าชายเทวทัต
 3. เจ้าอนุรุธะ
 4. เจ้าชายสิทโธตตะ
3. เหตุใดพระนางสิริมหามายาจึงเสด็จกลับกรุงเทวทหะขณะกำลังทรงพระครรภ์
 1. ถูกพระสวามีเนรเทศออกจากพระราชวัง
 2. เป็นประเพณีที่ต้องกลับไปประสูติพระราชโอรสหรือพระราชธิดาที่บ้านเกิด
 3. มีความประสงค์จะไปหาพระราชบิดา
 4. เสด็จประพาสป่า
4. หลังจากที่พระนางสิริมหามายาประสูติพระราชโอรสแล้ว เป็นเวลาที่วันพระสวามีจึงเชิญพราหมณ์ 108 ร่วมบริโภคน้ำอมฤตยาสา
 1. 5 วัน
 2. 7 วัน
 3. 9 วัน
 4. 3 วัน
5. ใครคือครูคนแรกที่สอนศิลปวิทยาให้กับเจ้าชายสิทโธตตะ
 1. โกณฑัญญะ
 2. อุทกดาบส
 3. วิศวามิตร
 4. อาหารดาบส

แบบฝึกปฏิบัติ
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เจ้าชายสีหรัตตะ ก่อนออกผนวช

ชื่อ.....

กลุ่ม.....ชั้น.....

ข้อ	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				
5				

บัตรเนื้อหา ศูนย์การเรียนรู้ 1

เรื่อง “เจ้าชายสิทธัตถะก่อนออกผนวช”

หน่วยที่ 1

ราชวงศ์แห่งเจ้าชายสิทธัตถะ

1. ศากยวงศ์

พระเจ้าชัยเสน มีพระโอรสและพระธิดา คือ พระเจ้าสีหนุ กับพระนางยโสธรา
พระเจ้าสีหนุอภิเษกสมรสกับพระนางกัญจนามีพระโอรสและพระธิดา คือ
พระเจ้าสุทโธทนะ พระเจ้าสุกโกทนะ พระเจ้าอมิตะทนะ พระเจ้าโธทนะ
พระเจ้ามนิตะทนะ พระนางปมิตา และพระนางอมิตา

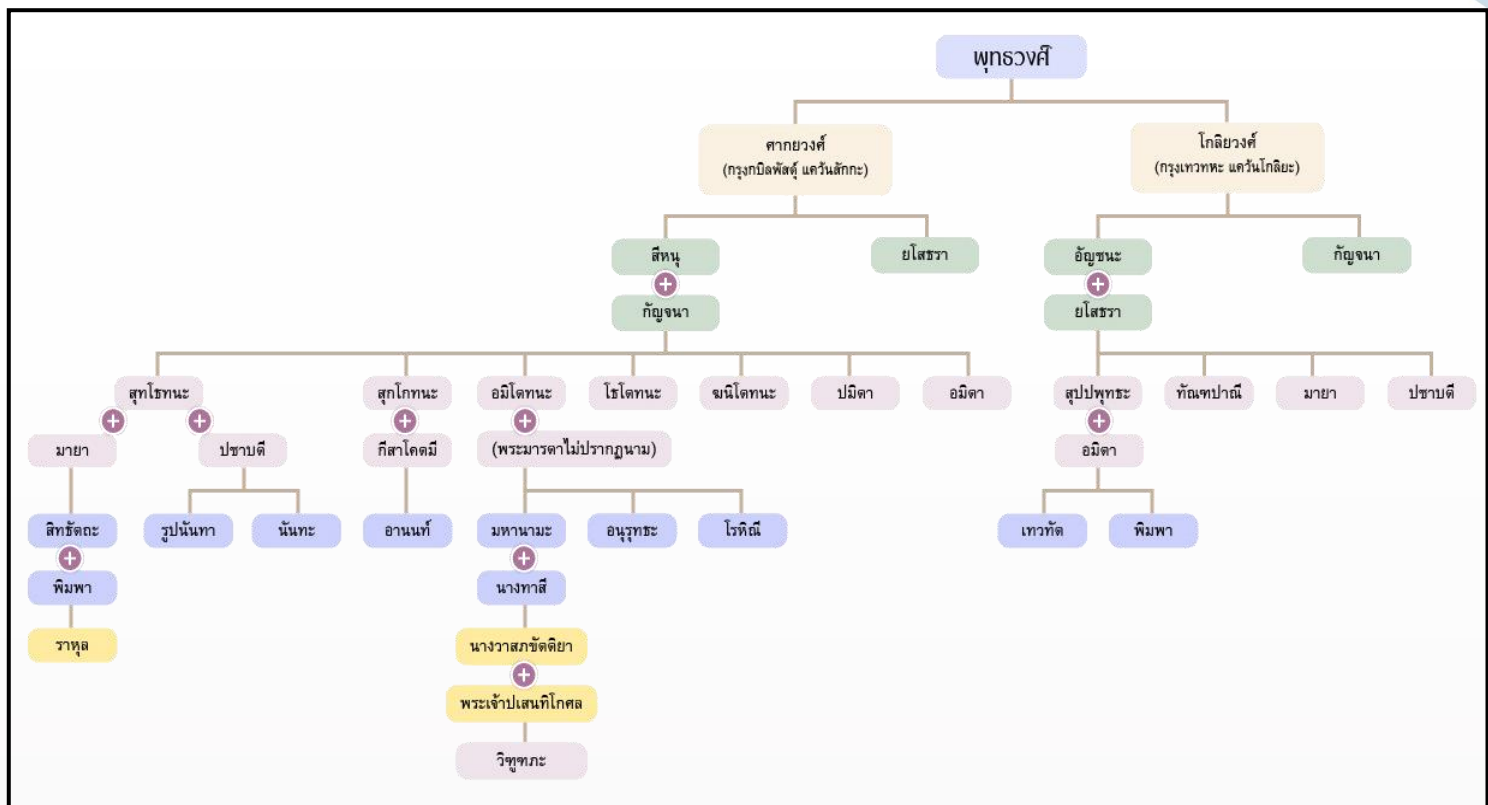
พระเจ้าสุทโธทนะ อภิเษกสมรสกับพระนางสิริมหามายา มีพระโอรส คือ
เจ้าชายสิทธัตถะ และมีพระโอรส และพระธิดา ซึ่งประสูติแต่พระนางปชาบดีโคตรมี
คือ เจ้าชายนันทะ กับพระนางรูปนันทา

เจ้าชายสิทธัตถะ อภิเษกกับพระนางยโสธรา(พิมพา) มีพระโอรส คือ เจ้าชายราหุล
พระเจ้าสุกโกทนะ กับพระนางกิสาโคตรมี มีพระโอรส คือ เจ้าชายอานนท์
พระเจ้าอมิตะทนะ มีพระโอรสและพระธิดา คือ เจ้าชายนันทามะ
เจ้าชายอนุรุธะ และพระนางโรหิณี

พระเจ้ามัทนามะ กับนางทาสีนาคนมณฑา มีพระธิดา คือ พระนางवासภักขัตติยา
ต่อมาพระนางได้เป็นอัครมเหสีของพระเจ้าปเสนทิโกศล มีพระโอรส คือ เจ้าชายวิฑูทกะ

2. โกถียวงศ์

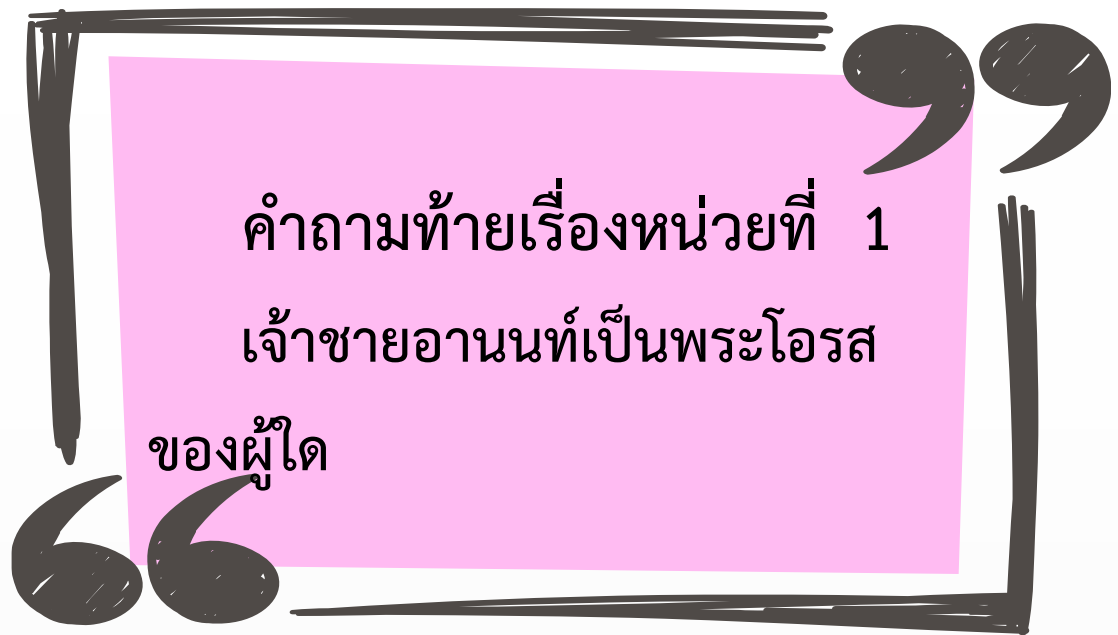
พระเจ้าอัญชนะกับพระนางยโสธรา มีพระโอรสและพระธิดา คือ
 พระเจ้าสุปปพุทธะ พระเจ้าทัณฑปาณี พระนางสิริมหามายา พระนางปชาบดีโคตรมี
 พระเจ้าสุปปพุทธะกับพระนางอมิตา มีพระโอรส และพระธิดา คือ
 เจ้าชายเทวทัต และพระนางยโสธรา (พิมพา)

แผนผัง พุทธวงศ์

ที่มาของภาพ : จาก

<http://dhammaforlearner.blogspot.com/2015/08/BuddhaHistoryEp01.html>

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 1
ตอบ พระเจ้าสุกโกทนะกับพระนางกีสาคโคตมิ

ไม่ยากใช่ไหมครับ
นักเรียนทำหน่วย
ต่อไปเลยนะครับ

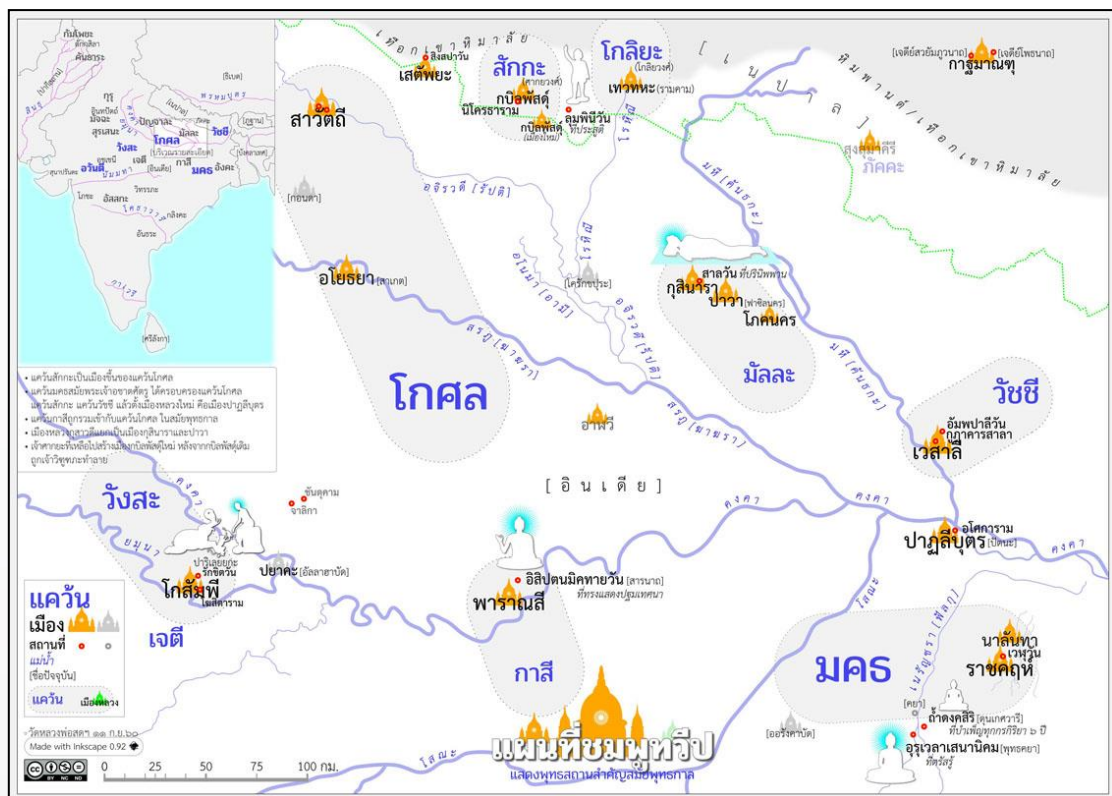
หน่วยที่ 2

ชาตภูมิ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนามเดิมว่า “สิทธัตถะ” หมายถึง สำเร็จตามที่ต้องการ เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ กษัตริย์ศากยวงศ์ ผู้ครองกรุงกบิลพัสดุ์ แห่งแคว้นสักกะ

แคว้นสักกะตั้งอยู่ลุ่มน้ำโรहिณีทางตะวันออกเฉียงเหนือสุด ของชมพูทวีป (อินเดียโบราณ) ปัจจุบันนี้อยู่ทางภาคใต้ของประเทศเนปาล

พระราชมารดา พระนามว่า พระนางสิริมหามายา เป็นพระราชธิดา ของกษัตริย์ราชกุลโกถิยวงศ์ แห่งกรุงเทวทหะ แคว้นโกถิยะ

แผนที่ชมพูทวีป

ที่มาของภาพ : จาก <http://www.palidict.com/node/10515>

คำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 2
พระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระนามเดิม
ว่าอะไรและ หมายความว่าอะไร

ตอบได้ไหมคะ

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 2
ตอบ พระนามเดิมคือ “สิทธัตถะ”
 หมายถึง สำเร็จตามที่ต้องการ

ถูกค่ะ
 ทำหน่วยต่อไปเลย
 ๑๕.๑๕

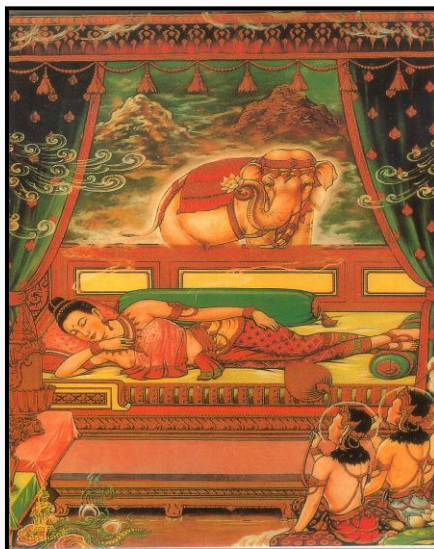
หน่วยที่ 3

พระนางสิริมหามายา ทรงสุบิน

ก่อนพุทธศักราช 80 ปี ในราตรีกาลวันอาสาฬหปุณณมี เพ็ญเดือน 8 พระนางสิริมหามายา ทรงอธิฐานสมาทานอุโบสถศีล เสด็จบรรทมบนพระแท่นที่ในเวลารุ่งสूरิย์ปัจจุบันสมัย ทรงพระสุบินนิมิตว่า

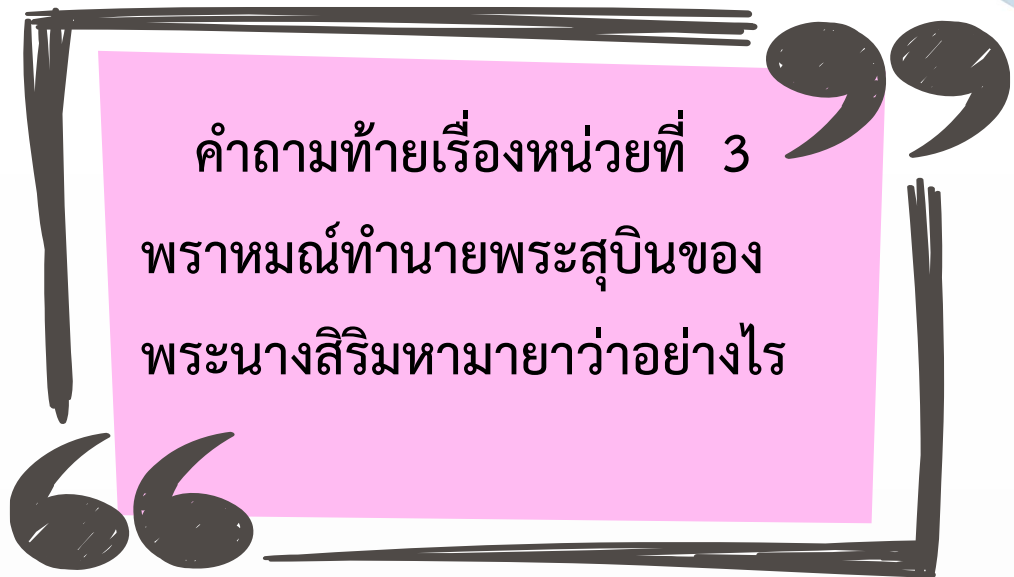
“ท้าวจตุมหาราช ทั้ง 4 มายกพระองค์ไปพร้อมกับพระแท่นที่บรรทม เอาไปวางไว้บนแผ่นมโนศิลา ภายใต้ต้นสาละ แล้วมีนางเทพิดามาทูลเชิญให้ไปสรงน้ำในสระอโนดาต ชำระล้างมลทินแห่งมนุษย์ แล้วทรงผลัดด้วยผ้าทิพย์ ลูบไล้ด้วยเครื่องหอม อันเป็นทิพย์ ทั้งประดับด้วยทิพย์บุปผชาติ ไกล่ภูเขากว้างทองแล้วเชิญเสด็จให้เข้าบรรทมในวิมานทอง บ่ายพระเศียรไปทางทิศตะวันออก ขณะนั้นมีช้างเผือกเชือกหนึ่ง ชูวงจับดอกปทุมทริกปทุมชาติ (ดอกบัวขาว) เพิ่งแย้มบาน กลิ่นหอมฟุ้งระยิบ ลงจากภูเขาทองทางทิศเหนือ ร้องก้องโกญจนาทเดินเข้าไปในวิมาน ทำทักษิณเวียนพระแท่นที่บรรทม 3 รอบ แล้วปรากฏ เสมือนเข้าไปสู่พระอุทรทางเบื้องขวาของพระนาง”

ครั้งเวลารุ่งเช้า พระนางจึงกราบทูลเรื่องพระสุบินนิมิตแก่พระเจ้าสุทโธทนะ พระเจ้าสุทโธทนะ จึงรับสั่งเชิญพราหมณ์ปาโมกข์โหราจารย์มาทำนาย พราหมณ์ทั้งหลาย ทูลพยากรณ์ว่า “พระนางจะได้พระราชโอรส มีบุญญาธิการยิ่งใหญ่ในโลก เป็นที่พึงของปวงประชาไม่มีผู้ใดเสมอ”

พระนางสิริมหามายาทรงพระสุบิน

ที่มาของภาพ : จากสำนักงาน ลูก ส.ธรรม

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 3

ตอบ “พระนางจะได้พระราชโอรส มีบุญญาธิการ
ยิ่งใหญ่ในโลก เป็นที่พึ่งของปวงประชา
ไม่มีผู้ใดเสมอ”

ถูกต้อง เยี่ยมจริง ๆ เลย
ทำหน่วยต่อไปเลยคะ

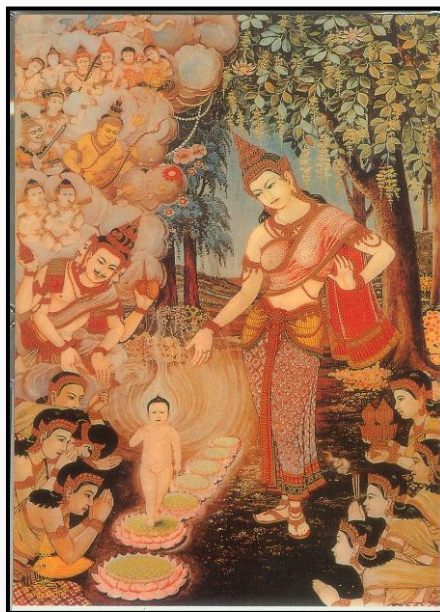

หน่วยที่ 4

เจ้าชายสิทธัตถะ ประสูติ

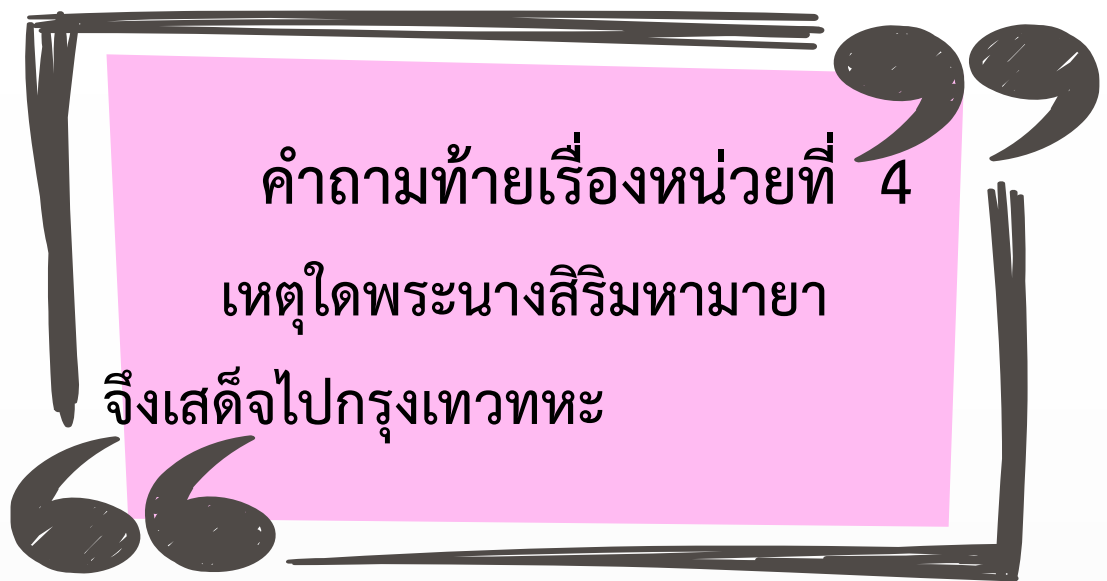
ครั้นพระนางสิริมหามายาทรงพระครรภ์ครบถ้วนเป็นเวลา 10 เดือน มีพระประสงค์จะเสด็จไปกรุงเทวทหะ ซึ่งเป็นเมืองเดิมของพระนาง เพื่อประสูติพระโอรส ในราชตระกูลของพระนางตามประเพณี

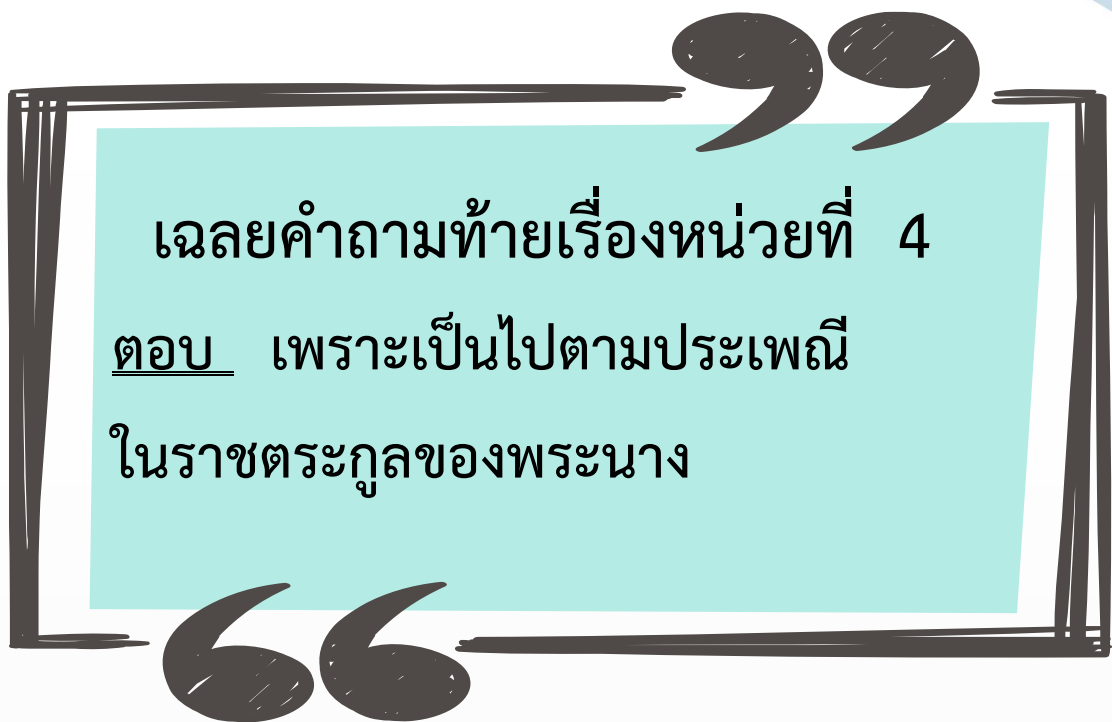
รุ่งเช้า ในวันวิสาขปุณณมี (ขึ้น 15 ค่ำ เพ็ญเดือน 6) พระนางได้เสด็จออกจาก กรุงกบิลพัสดุ์พร้อมด้วยบริวาร ขณะแวะประทับพักผ่อนพระวรกายภายใต้ต้นสาละใหญ่ ณ สวนลุมพินี ซึ่งเป็นอุทยานที่ตั้งอยู่กึ่งกลางระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับกรุงเทวทหะ พระนางประทับยืน พระหัตถ์ขวาเหนี่ยวกิ่งสาละ พระปฤษฎางค์อิงเข้ากับต้นสาละ หันพระพักตร์ทอดพระเนตรไปทางทิศตะวันออก ในเวลานั้นพระนางได้ประสูติพระโอรส มีพระวรกายสะอาดบริสุทธิ์ ผ่องใสไม่เปรอะเปื้อนมลทินใดๆ ดังเช่นบุคคลสามัญชนทั้งหลาย พระโอรสทรงดำเนินได้ 7 ก้าว มีดอกบัวผุดรองรับ ทรงเปล่งวาจาว่า “เราจะเป็นผู้เลิศที่สุดในโลก เราจะเป็นผู้เจริญที่สุดในโลก เราจะเป็นผู้ประเสริฐที่สุดในโลก การเกิดครั้งนี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา บัดนี้จะไม่มีภพใหม่อีก”

ทรงประสูติใต้ต้นสาละ

ที่มาของภาพ : จากสำนักงานลูก ส.ธรรมภักดี

หน่วยที่ 5

ถวายพระนาม - พราหมณ์พยากรณ์

หลังจากประสูติพระโอรสได้ 5 วัน มีการประกอบพระราชพิธีมงคลเฉลิมพระนามพระราชโอรสโดยเชิญพราหมณ์ 108 ท่าน ร่วมบริโภคน้ำอมฤตยาในพระราชวัง จากนั้นจึงทำพิธีถวายพระนามว่า “สิทธัตถะ” เมื่อเสร็จพิธีถวายพระนามแล้ว พระเจ้าสุทโธทนะ รับสั่งให้คัดเลือก พราหมณ์ 8 ท่าน ทำนายพระลักษณะของเจ้าชายสิทธัตถะตามธรรมเนียม

พราหมณ์ 108 ถวายพระนามพระโอรสแล้วทำนายพระลักษณะ

ที่มาของภาพ : จาก http://ecurriculum.mv.ac.th/science/library_sci/physics111/203

พราหมณ์ทั้ง 8 ท่าน ได้พิจารณามหาบุรุษลักษณะ พราหมณ์ 7 ท่าน ยกสองนิ้วทำนายพระลักษณะเป็นสองนิ้วว่า

1. ถ้าอยู่ครองฆราวาสจักได้เป็นมหาจักรพรรดิ
2. ถ้าออกบวช จักได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่พราหมณ์อีกท่านหนึ่งผู้มีอายุน้อยที่สุด ชื่อว่า โกณฑัญญะ ที่ยกนิ้วมือเพียงนิ้วเดียวพร้อมกล่าวอย่างมั่นใจซึ่งมีนัยว่า “เจ้าชายสิทธัตถะจะต้องออกบวช และจะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแน่นอน”

คำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 5

พระเจ้าสุทโธทนะทรงเลือกพราหมณ์
กี่ท่านที่ทำนายพระลักษณะของเจ้าชาย
สิทธัตถะ แล้วพราหมณ์ที่อายุน้อยที่สุด
คือใคร

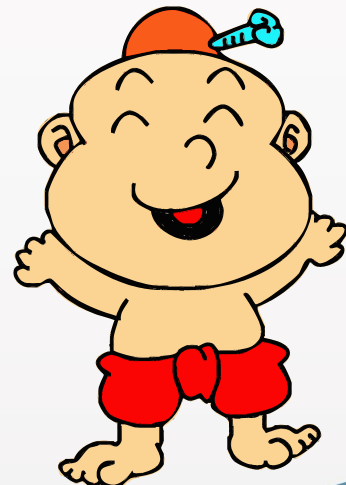
ช่วยกันตอบนะครับ

อย่าทำอย่างที่คิดนะ

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 5
ตอบ 8 ท่าน คือ โกณฑัญญะ

ถูกต้องครับ เยี่ยมจริงๆ เลย
ทำหน่วยต่อไปเลยครับ

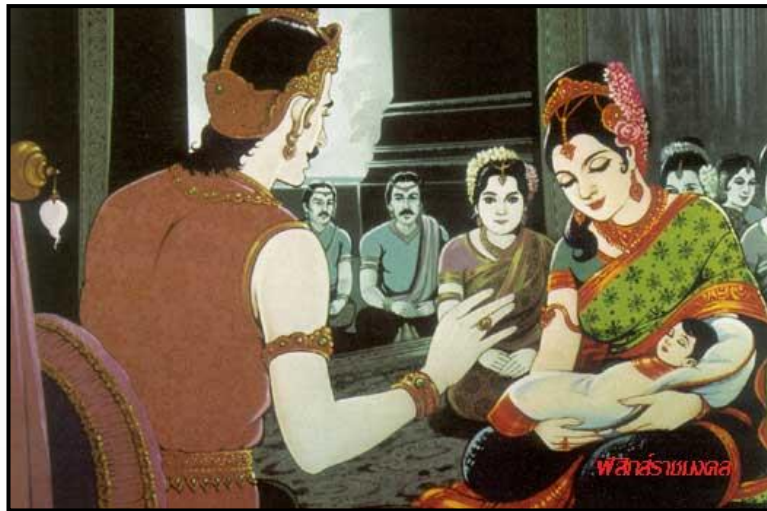

หน่วยที่ 6

พระมารดาลีนพระชนม์

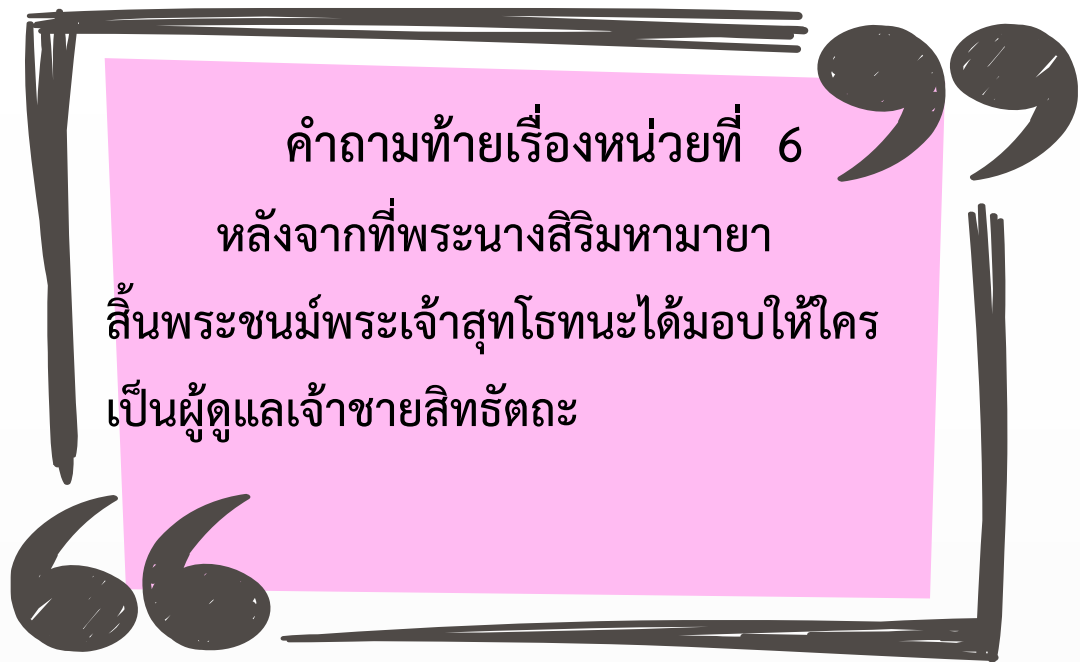
หลังจากประสูติเจ้าชายสิทธัตถะ ได้ 7 วัน พระนางสิริมหามายาก็สิ้นพระชนม์ และได้เกิดเป็นมายาเทพบุตรประทับอยู่สวรรค์ชั้นดุสิต

พระเจ้าสุทโธทนะ จึงได้มอบการดูแลเจ้าชายสิทธัตถะ ให้เป็นภาระแก่พระนางปชาบดีโคตรมี พระชนินุชของพระนางสิริมหามายา ซึ่งในเวลาต่อมา พระนางได้เป็นนมหลီးของพระเจ้าสุทโธทนะ

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติได้ 7 วันพระมารดาก็สิ้นพระชนม์พระเจ้าสุทโธทนะ มอบให้พระนางปชาบดีโคตรมีเป็นผู้ดูแล
ที่มาของภาพ : จาก http://ecurriculum.mv.ac.th/science/library_sci/physics111/203

พระนางปชาบดีโคตรมีทรงมีพระโอรส และพระธิดา รวม 2 พระองค์ คือ เจ้าชายนันทะ และพระนางรูปนันทา ก็ทรงมอบภาระให้แก่พี่เลี้ยงนางนมบำรุงรักษา ส่วนพระนางทรงเป็นธุระบำรุงรักษาเจ้าชายสิทธัตถะด้วยพระองค์เอง

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 6
ตอบ พระนางปชาบดีโคตมี

เย่เย่ๆ ทำถูกอีกแล้วดีใจ
จึ้งเลย ทำหน่วยต่อไป
ดีกว่า

หน่วยที่ 7

เจ้าชายสิทธัตถะ ทรงศึกษา

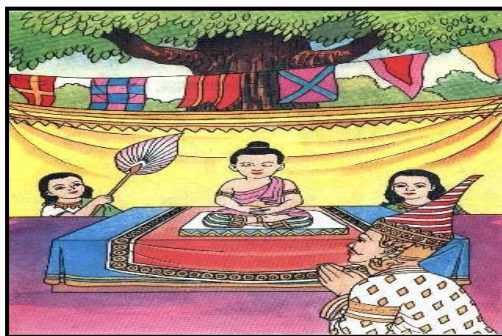
เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะมีพระชนมายุได้ 8 พรรษา พระเจ้าสุทโธทนะ ทรงให้ศึกษาศิลปวิทยาต่างๆ ตามแบบกษัตริย์ในสมัยนั้น ด้วยมุ่งหวังให้เจ้าชายสิทธัตถะได้เป็นพระจักรพรรดิ

ครูวิศวามิตรเป็นผู้ถวายการอบรม

ที่มาของภาพ : จาก http://ecurriculum.mv.ac.th/science/library_sci/physics111/203

พระเจ้าสุทโธทนะทรงมอบให้ ครูวิศวามิตร เป็นผู้ถวายการศึกษาอบรม พระโอรสเจ้าชายสิทธัตถะทรงพระปรีชาสามารถในศิลปวิทยาเป็นอย่างดี

เจ้าชายสิทธัตถะทรงโปรดการนั่งสมาธิ

ที่มาของภาพ : จาก http://www.geocities.com/mithi_10200/images/bud008.jpg

นอกจากเจ้าชายสิทธัตถะ ทรงพระปรีชาสามารถในศิลปวิทยาเป็นอย่างดีแล้ว พระองค์ทรงโปรดการนั่งสมาธิบำเพ็ญภาวนาแต่เพียงพระองค์เดียวทำให้พระเจ้าสุทโธทนะ หวั่นวิตกต่อพระโอรส จึงพยายามหาสิ่งล่อใจให้เจ้าชายสิทธัตถะเกิดความสำราญ

คำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 7
ใครคือครูคนแรกที่สอนศิลปวิทยา
ให้กับเจ้าชายสิทธัตถะ

คิดก่อนตอบนะคะ
ไม่ยากเลยลองคิดดีๆ

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 7
ตอบ ครูวิศวามิตร

ถูกต้องนะครับ
ทำหน่วยต่อไปได้เลย

หน่วยที่ 8

เจ้าชายสิทธัตถะ ทรงอภิเษกสมรส

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะ เจริญวัยมีพระชนมายุได้ 16 พรรษาได้อภิเษกสมรสกับ พระนางยโสธรา (พิมพา) พระราชธิดา ของพระเจ้าสุปปพุทธะ กษัตริย์โกถิยวงศ์ แห่งกรุงเทวทหะ กับพระนางอมิตา พระชนินุชฌาองค์เล็กของพระเจ้าสุทโธทนะ

พระราชพิธีได้จัดขึ้น ณ กรุงกบิลพัสดุ์ ท่ามกลางพระประยูรญาติทั้งสองฝ่าย ภายหลังการอภิเษกสมรสเจ้าชายสิทธัตถะได้ทรงดำรงพระยศเป็นรัชทายาท แห่งกรุงกบิลพัสดุ์

เจ้าชายสิทธัตถะทรงอภิเษกสมรสกับนางยโสธรา (พิมพา)

ที่มาของภาพ : จาก <http://www.thaimise.com/feewebborad/php/vreply.php>

คำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 8
พระนางยโสธรา (พิมพา) เป็น
พระราชธิดาของผู้ใด

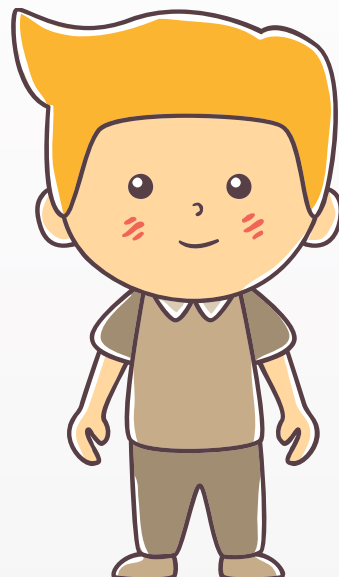
คิดให้ดีๆ
ครับ

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 8

ตอบ พระนางยโสธรา (พิมพา) เป็นพระราชธิดาของพระเจ้าสุปปพุทธะ กับพระนางอมิตดา

เย่ๆทำถูกอีกแล้ว
ดีใจจังเลย

หน่วยที่ 9

ปราสาท 3 ฤดู

พระเจ้าสุทโธทนะไม่ประสงค์จะให้เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวชและตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ปรารถนาจะให้เจ้าชายอยู่ครองราชย์สมบัติเป็นมหาจักรพรรดิ จึงคิดอุบายต่างๆ นานา เพื่อผูกมัดเจ้าชายไว้ให้เพลิดเพลินในกามสุขทางโลก เช่น

ทรงสร้างปราสาทใหม่ให้ประทับ 3 หลัง ซึ่งเป็นที่ประทับของเจ้าชายใน 3 ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูร้อน และฤดูฝน ปราสาททั้ง 3 หลังตกแต่งสวยงามตามความเหมาะสมแต่ละฤดูกาล

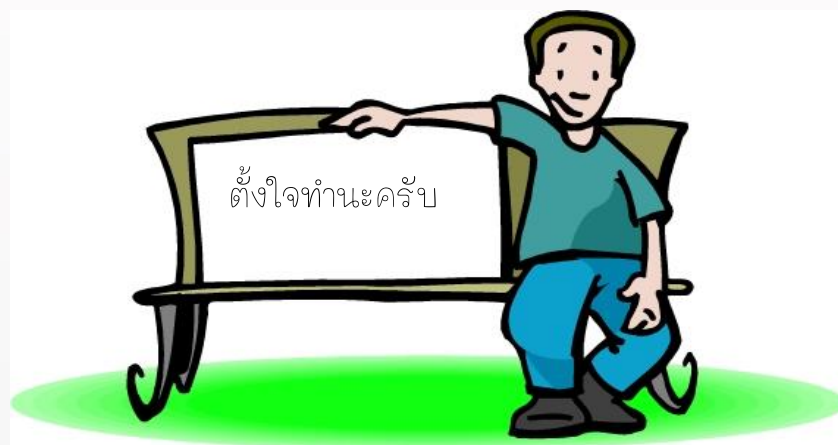
เจ้าชายทรงเพียบพร้อมด้วยโลกิสุขในปราสาทแต่ละหลัง จนพระชนมายุได้ 29 พรรษา มีพระโอรสประสูติแต่พระนางยโสธรา 1 พระองค์ ทรงพระนามว่า “ราहुล” หมายถึง บ่วง ซึ่งประสูติในวันที่เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวช

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะมีพระชนมายุได้ 16 พรรษา พระเจ้าสุทโธทนะโปรดให้สร้างปราสาท 3 หลัง (ปราสาท 3 ฤดู) เป็นที่ประทับของพระโอรส เพื่อความสำราญพระทัยของเจ้าชายสิทธัตถะ

ที่มาของภาพ : จาก <http://www.thaimise.com/feewebborad/php/vreply.php>

คำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 9
เพราะเหตุใดพระเจ้าสุทโธทนะ
จึงได้สร้างปราสาท 3 ฤดู

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 9

ตอบ เพราะพระองค์ไม่ประสงค์
ให้เจ้าชายสีหรัทธะ เสด็จออกผนวช

ถูกไหมครับ

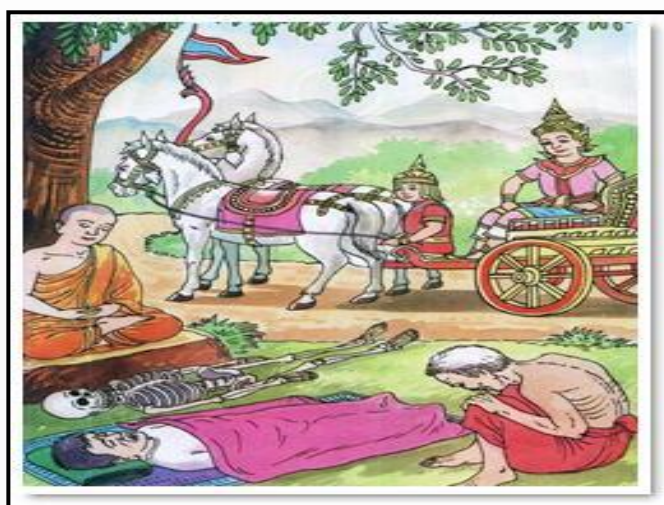
หน่วยที่ 10

เทวทูตทั้ง 4

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะมีพระชนมายุ 29 พรรษา ได้เสด็จประพาสพระราชอุทยาน 4 ครั้ง ทอดพระเนตรเห็นเทวทูต ทั้ง 4 อัน ได้แก่ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ

ขณะที่พระองค์ทอดพระเนตรเห็น คนแก่ คนเจ็บ และคนตาย ทรงบังเกิดความสังเวชในพระทัยทรงเห็นความสุขทางโลกเป็นเพียงมายา ความสุขในกามคุณเป็นความสุขจอมปลอม เป็นเพียงภาพมายาที่ชวนให้หลงว่าเป็นความสุข ในความจริงไม่มีความสุข ไม่มีความเพลิดเพลินใดที่ไม่มีความทุกข์เจือปน

พระองค์เกิดความพอพระทัยในขณะที่ทอดพระเนตรเห็นสมณะ ใคร่เสด็จออกผนวชเป็นสมณะสละเพศผู้ครองเรือน ซึ่งอาจจะเป็นวิถีทางที่จะพ้นจากความทุกข์ของชีวิต

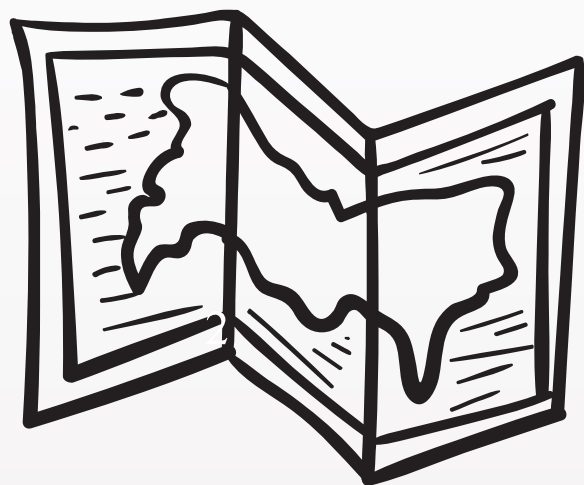
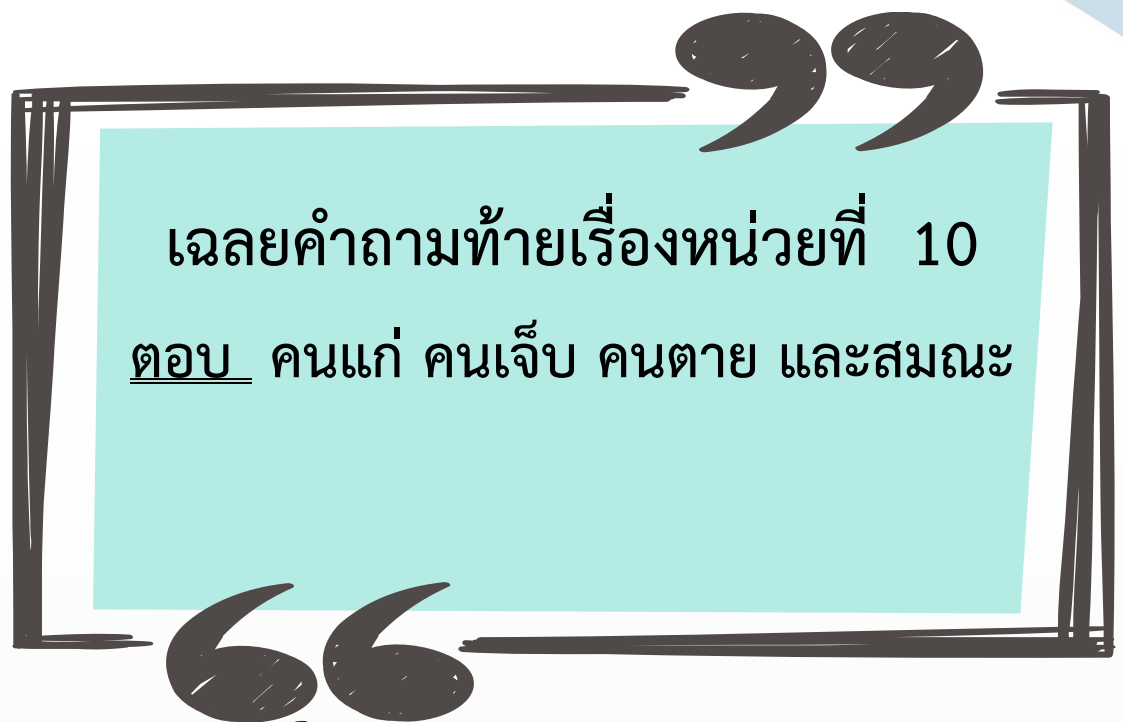
วันหนึ่งเจ้าชายสิทธัตถะได้เสด็จออกจากปราสาทเพื่อทรงเยี่ยมราษฎร พระองค์ได้ทอดพระเนตรเห็นเทวทูตทั้ง 4 ได้แก่ เทวทูตที่ 1 คนแก่ ทรงตกพระทัยเพราะไม่เคยเห็นมาก่อน เทวทูตที่ 2 คนเจ็บ ที่ทุกข์ทรมานเพราะโรคภัย เทวทูตที่ 3 คนตาย ทรงเกิดความสลดหดหู่ พระทัยเพราะ 3 เหตุการณ์ คือ การแก่ การเจ็บ และการตาย จะต้องเกิดขึ้นกับพระองค์ พระองค์ทรงครุ่นคิดที่จะไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้

ที่มาของภาพ : จาก <http://bannpeepioy.exteen.com/images/phs-05-01.jpg>

คำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 10
เทวทูต ทั้ง 4 ประกอบไปด้วย
สิ่งใดบ้าง

สาธุ ทำได้แน่ๆ

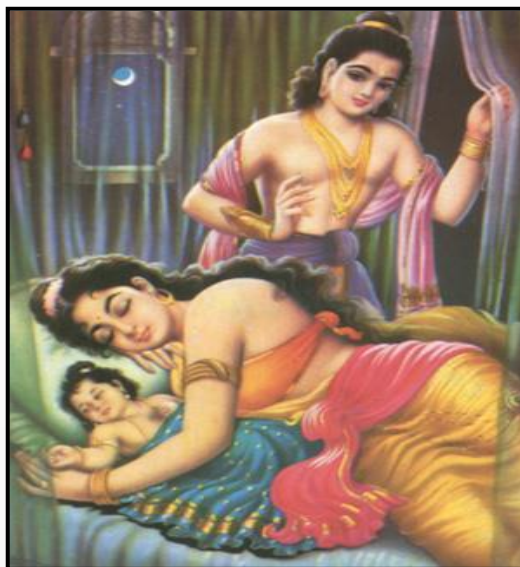

หน่วยที่ 11

เจ้าชายสิทธัตถะ เสด็จเยี่ยมพระนางยโสธรา (พิมพ์)

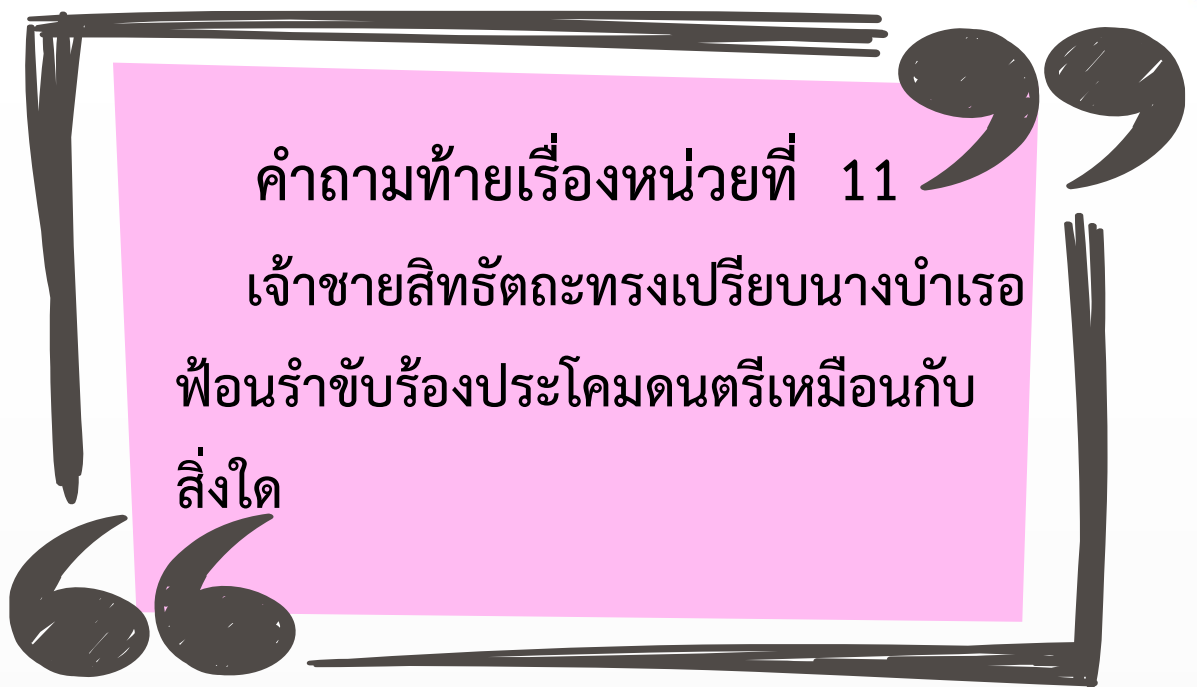
ในเวลาดึกสงัดแห่งราตรี เจ้าชายสิทธัตถะทรงตื่นบรรทมทอดพระเนตร เห็นนางบำเรอ ฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี นอนหลับอยู่เกลื่อนกลาด ภายในปราสาท บางนางอ้าปาก กัดฟัน น้ำลายไหล ผ่านงหลุด กอดพินบนละเมอ นอนกลิ้งกลับไปมา ดูจลาจล อนันท์อยู่ในป่าช้าผิดิบ เป็นการเพิ่มกำลังความดำริในการออกผนวช ของพระองค์

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะ ทรงตัดสินใจพระทัยแน่วแน่ว่าจะเสด็จออกผนวช จึงเสด็จ ไปยังห้องบรรทมของพระนางยโสธรา ทรงเห็นพระชายากำลังหลับสนิทพระกรกอด พระโอรสราหูที่เพิ่งประสูติ พระองค์ทรงเกิดความเสนาหาอาลัยในพระชายาและพระโอรส ที่เพิ่งได้ทอดพระเนตรเห็นเป็นอย่างมาก ทรงดำริจะอุ้มพระโอรสขึ้นชม เป็นครั้งสุดท้ายก็เกรงว่าพระชายาจะทรงตื่นบรรทม เป็นอุปสรรคขัดขวางการเสด็จออกผนวช จึงตัดพระทัยระงับความเสนาหาในพระโอรสเสด็จออกจากห้องลงจากปราสาท

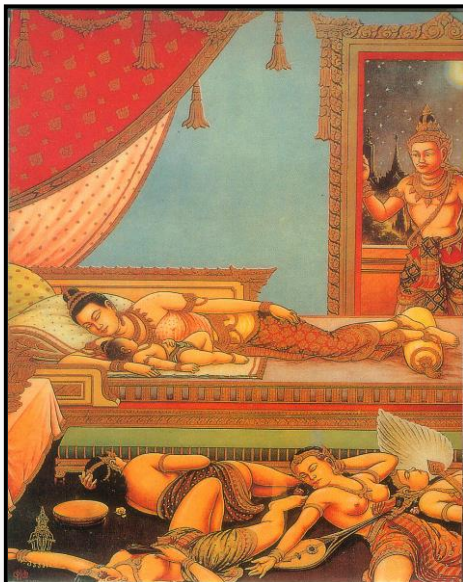
เจ้าชายสิทธัตถะทรงมีความรักใคร่ในพระชายา และพระโอรสมาก แต่ทรงตัดสินใจพระทัย แน่วแน่ว่าจะเสด็จออกผนวช พระองค์ได้เสด็จออกผนวชในคืนที่ พระโอรสราหูประสูติ ซึ่งเจ้าชายสิทธัตถะมีพระชนมายุได้ 29 พรรษา

ที่มาของภาพ : จาก http://www.geocities.com/lekpage_plus/bdoo2.jpg

เฉลยคำถามท้ายเรื่องหน่วยที่ 11

ตอบ ซากศพที่ถูกทิ้งในป่าช้าผีดิบ

ทรงเผยม่านทองมองพระนางพิมพา
วันราहुลประสูติเหล่าสนมหลับกายวิการสังเวช
ว่าวังเหมือนป่าช้าเลยเสด็จหนีบรรพชา
ที่มาของภาพ : จากสำนักงานลูก ส.ธรรมภักดี

แบบฝึกหัด ศูนย์การเรียนรู้ 1

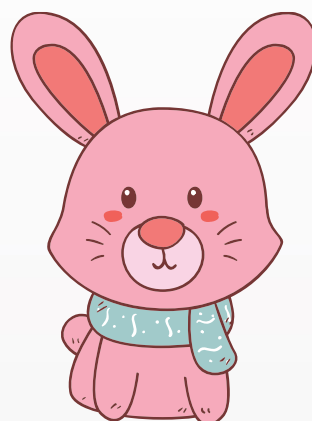
นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ลงในกระดาษคำตอบที่ 1

1. พระเจ้าสีหนุอภิเชกสมรสกับพระนางกัญจนา มีพระโอรสและพระธิดาทั้งหมดกี่พระองค์ ใครบ้าง
2. พระนางสิริมหามายาทรงประสูติพระโอรสที่ได้ต้นสาละ แล้ว พระโอรสเปล่งวาจาว่าอะไร
3. เจ้าชายสิทธัตถะทอดพระเนตรเห็น คนแก่ คนเจ็บ และคนตาย นั้นทรงเห็นความสุขทางโลกเป็นเพียงอะไร

เฉลยแบบฝึกหัด ศูนย์การเรียนรู้ 1

1. 7 พระองค์ คือ พระเจ้าสุทโธทนะ พระเจ้าสุกกโทนะ พระเจ้าอมิตทนะ พระเจ้าโธโตทนะ พระเจ้ามนิโตทนะ พระนางปมิตา และพระนางอมิตา
2. ทรงเปล่งวาจาว่า “เราจะเป็นผู้เลิศที่สุดในโลก เราจะเป็นผู้เจริญที่สุดในโลก เราจะเป็นผู้ประเสริฐที่สุดในโลก การเกิดครั้งนี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา บัดนี้ จะไม่มีภพใหม่อีก”
3. ทรงเห็นความสุขทางโลกเป็นเพียงมายา ความสุขในกามคุณเป็นความสุขจอมปลอม

กระดาษคำตอบศูนย์การเรียนรู้ที่ 1

คำตอบบทเรียน

หน่วยที่

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____

ตอบคำถามแบบฝึกหัด

1. _____

2. _____

3. _____

ใบเฉลยแบบทดสอบประจำศูนย์
เรื่อง เจ้าชายลิตีธัตตะ ก่อนออกผนวช

ข้อ	1	2	3	4
1			X	
2				X
3		X		
4	X			
5			X	

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540) . **เอกสารการอบรมครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการขยายโอกาสขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2540**. (เอกสารอัดสำเนา).
- ครรชิต กษมาภรณ์. (2542). **เอกสารความรู้เรื่องการเตรียมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**. ฝ่ายวิจัยและประเมินผลการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี.
- จันทร์จิรา จุมพลหล้า และคณะ. (2549). **พุทธประวัติ ตามรอยบาทพระศาสดา ณ แดนพุทธภูมิ**. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2548). **สื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา**. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช: นนทบุรี. _____ . (2546). **เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 26. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูเกียรติ โภธิมัน. (2539). **“นวัตกรรมการเรียนการสอน” คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ**. ในวาระครบรอบ 90 ปี โรงเรียนนครสวรรค์. (อัดสำเนา)
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงศ์. (2545). **คู่มือการประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2527). **หลักหารสร้างแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิทย์ วิศทเวทย์และเสถียรพงษ์ วรรณปก. (2558). **หนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- _____. (2558). **หนังสือคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ศิริพร อยู่ประเสริฐ. (2545). **กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 3**. กรุงเทพมหานคร: ประสานมิตร.
- สันต์ ศูนย์กลาง. (2544). **ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้นวัตกรรมนำครูสู่อาจารย์ 3 ได้ผลดี**. กรุงเทพมหานคร: วรานนท์ เอนเตอร์ไพรส์.